

Pielęgnacja drzew owocowych

Drzewa owocowe to rośliny, które mogą cieszyć nie tylko obfitym plonem, ale również ciekawym wyglądem. W przydomowym sadzie nie powinno zabraknąć jabłoni, gruszy, śliw, czereśni i wiśni. Można także zasadzić morelę czy brzoskwinie. Nie wydadzą one od razu plonu i nie oczekujemy na to już w pierwszym sezonie. Na owoce trzeba trochę poczekać, a w międzyczasie opiekować się młodym drzewkiem. Jeśli chcemy aby nasze drzewa były zdrowe, ładnie wyglądały i dawały dorodne owoce musimy o nie dbać. Pamiętać musimy o rozplanowaniu naszego przydomowego sadu, aby każde drzewo miało jak najbardziej korzystne warunki wzrostu i rozwoju – odpowiednie nasłonecznienie, ochronę przed wiatrem i szkodnikami. Zanim dokonamy wyboru jakie drzewa owocowe zasadzimy spójrzmy na nasz ogród i jego okolicę. Drzewka owocowego nie można posadzić tak aby w najlepszych porach dnia znajdowało się w cieniu domu, garażu lub potężnych drzew. Wyznaczmy na naszym ogrodzie strefy, gdzie przez cały sezon letni przez większość dnia jest dużo słońca, a zimą zagląda ono choć na chwilę w godzinach południowych, podnosząc temperaturę o kilka stopni nawet w najbardziej mroźne dni. Będą to potencjalne obszary prawidłowego rozwoju i dobrych zbiorów.

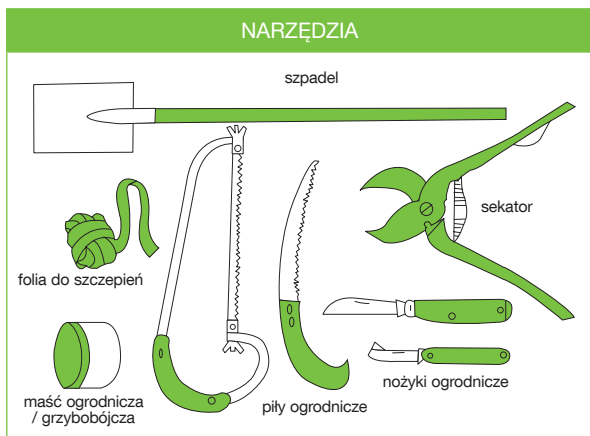

Informacje ogólne

Istnieje kilka sposobów rozmieszczania drzew w sadach owocowych. Najczęściej drzewa sadzone są w kwadrat, prostokąt lub szachownicę. W przydomowym sadzie nie musimy trzymać się sztywno tych reguł, ale musimy zadbać o właściwe odległości pomiędzy drzewami, aby nie zasłaniały sobie nawzajem i nie pozbawiały substancji odżywczych z podłoża.

Odległości pomiędzy drzewami.

- Jabłonie i grusze, wiśnie na podkładkach silnie rosnących 3-4 metrów
- Jabłonie, grusze na podkładkach karłowatych 1,5-2,5 metrów
- Czereśnie i renklody 4-7 metrów
- Węgierki 4-5 metrów

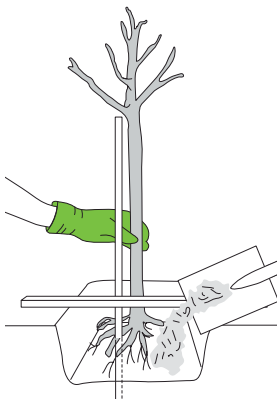

Sadzenie

W naszym klimacie drzewa owocowe sadi się w miesiącach jesiennych lub wczesną wiosną marzec - kwiecień. Do nabycia są drzewka z nagimi korzeniami, z bryłą korzeniową lub z korzeniami w pojemniku. Zakupione drzewka z nagimi korzeniami powinniśmy od razu sadzić. Drzewka z bryłą korzeniową i pojemnikach można przechować kilka dni. Do sadzenia drzewek potrzeba dwóch osób - jedna osoba trzyma drzewko w pozycji pionowej, druga zasypuje dołek.

1. Przed sadzeniem oczyszczamy sadzonkę z suchych, chorych gałązek i obumarłych końcówek korzeni.
2. W ustalonym miejscu wykopujemy dołek o głębokości ok. 50 cm i szerokości pozwalającej na swobodne rozłożenie korzeni drzewka.
3. Najpierw zdejmujemy ostrożnie warstwę darni, którą później można wykorzystać w innym miejscu. Wierzchnią warstwę ziemi odkłada się na jedną pryzmę, głębszą warstwę na drugą.
3. W dno wykopu wbija się zaimpregnowany lub opalony palik do przywiązania młodego drzewka.

4. Do wykopanego dołka wsypujemy najpierw żyzną ziemię z pierwszej warstwy gleby, tworząc na dnie pryzmę.
5. Na wierzchu pryzmy umieszczamy drzewko – palik powinien znajdować się po jego wschodniej stronie ze względu na dominujący w naszym kraju kierunek wiatru z zachodu.

UWAGA

Drzewko musi być wsadzone tak samo głęboko lub kilka centymetrów głębiej niż rosło w szkółce. Na pniu zawsze widoczny jest ślad, dokąd sięgała ziemia.

6. Rozkładamy ręcznie korzenie, aby swobodnie „spływały” po pryzmie.

Drzewka z bryłą korzeniową i w pojemniku

1. Wykopujemy dołek na głębokość umożliwiającą wsadzenie korzeni. Uważamy aby nie rozsypać ziemi otulającej korzenie. Pojemniki rozcinamy sekatorem na krawędzi dołka, aby nie przenosić drzewka, drzewka z bryłą korzeniową osłoniętą słomą lub workiem najpierw wkładamy do dołka a dopiero później zdejmujemy osłonę. Dalsze postępowanie przy sadzeniu jest podobne dla drzewek z wszystkimi rodzajami korzeni.
2. Zасыпуjemy korzenie używając najpierw żyznej ziemi, a później mniej żyznej z drugiej przymy. Aby nie tworzyły się między korzeniami wolne przestrzenie drzewko przechylamy lekko we wszystkie strony w czasie zasypywania dołka.
3. Po zasypaniu udeptujemy lekko ziemię wokół drzewa, formując wokół zagłębienie i obficie podlewamy. Zagłębienie możemy wypełnić odkwaszoną korą sosnową, co pozwoli dłużej zatrzymać wilgoć, zabezpieczy przed rozwojem chwastów i dostarczy związków odżywczych.
4. Przywiązujemy drzewko luźno do palika specjalną taśmą lub sznurkiem w dwóch punktach „w ósemkę”, aby sznurek się nie zsunął.

Pielęgnacja

Drzewka trzeba przycinać, okopywać, nawozić i w razie potrzeby chronić przed szkodnikami - owadami i chorobami roślin.

Pierwsza zima

Młode, drzewka posadzone jesienią są bardzo delikatne i wrażliwe. Musimy zapewnić im zimą odpowiednią ochronę. Ziemię wokół drzewka ochronimy przed przemarzeniem, jeśli wokół pnia usypiemy kopiec z kory, torfu trocin i ziemi. Kopczyk taki powinien mieć 10-20 cm wysokości. Pień i gałązki drzewka owijamy luźno słomą, matami słomianymi włókniną (agrowłókniną) lub tekturą falistą. Owijamy drzewko od góry do dołu, wzmacniając owinięcie w kilku miejscach sznurkiem.

UWAGA

Nie owijamy drzewek folią, ponieważ ograniczymy dostęp powietrza, co w czasie cieplejszych dni przy braku przepuszczalności powietrza może doprowadzić do gnicia.

Przycinanie

Przycinanie drzew owocowych to zabieg niezbędny, aby zapewnić prawidłowy rozwój i owocowanie. Nie przycinane drzewa w ciągu kilku lat dziczeją, rozrastają się w niepożądanych kierunkach, zacinając ogród tłumią rozwój innych roślin a dodatkowo ich owoce są gorszej jakości. Chociaż najlepszym do przycinania okresem jest wiosna, praktycznie można to robić bez żadnej szkody dla roślin przez okrągły rok.

Najczęściej przycina się trzy razy w roku:

- Na przedwiośniu w drugiej połowie lutego lub na początku marca
- Wiosną po kwitnieniu
- Latem w sierpniu

Niezwykle ważna jest przy tym systematyczność, co oznacza coroczne formowanie drzewka. Redukujemy w ten sposób stres, jakiemu poddane jest ono przy zbyt ostrym jednorazowym przycinaniu. Chcąc uzyskać najlepsze rezultaty, najważniejsze cięcie najlepiej wykonać wiosną w marcu na kilka tygodni przed rozpoczęciem wegetacji. Wtedy najlepiej widać koronę i najłatwiej ją uformować.

Co daje przycięcie

- Prześwietlenie korony drzewa - więcej promieni słonecznych dociera do wnętrza korony. Zapewnia to szybszy rozwój i dojrzewanie owoców. Zmniejsza się wilgotność i zwiększa przewiewność korony, co ogranicza rozwój większości groźnych chorób grzybowych.
- Ograniczenie wzrostu drzewa - rozrastają się tylko wybrane konary, które dzięki przycięciu mają więcej „energii” do owocowania. Owoce są większe i dorodniejsze.
- Odmłodzenie drzewa - wycina się starsze konary, które mogą stać się siedliskiem szkodników i osłabiają owocujące gałęzie.
- Nadanie drzewu pożądanej formy - wzmocnienie efektu wizualnego i estetyki ogrodu.

UWAGA

Najczęstszym błędem jest zbyt delikatne przycięcie gałęzi.

1. W pierwszym rzędzie usuwamy zawsze wszystkie chore i połamane konary.
2. Wyciąć należy „wilki”, czyli gałęzie wyrastające pionowo w górę ze starszych konarów.
3. Wyciąć gałęzie krzyżujące się ze sobą. Pamiętajmy, że kąt ostry pomiędzy dwoma rozchodzącymi się konarami przepowiada stosunkowo łatwe wyłamanie się gałęzi, gdy drzewo obciążone będzie owocami. Takie połączenia konarów eliminujemy, pozostawiając te z bardziej rozwartym kątem.
4. Najlepiej jest pozostawić 8 zdrowych dorodnych konarów skierowanych w różne strony. Wtedy drzewo będzie się równomiernie rozrastać.
5. Co roku pamiętać również musimy o systematycznym eliminowaniu odrostów z korzeni, które pojawiają się w sąsiedztwie pnia.

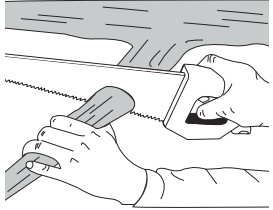
Proces właściwego formowania drzewka owocowego musi być powtarzany z roku na rok przez wiele lat. Można użyć też technik kształtowania z użyciem podpór i palików. Najbardziej podatne na kształtowanie „artystyczne” są jabłonie i grusze. Odpowiednio prowadzone od młodości konary na podpórkach uzyskać mogą najbardziej fantazyjne kształty.

Jak i czym przycinać

Drobne i grubsze gałęzie wycinamy sekatorem; konary i grube gałęzie piłką ręczną lub piłą mechaniczną.

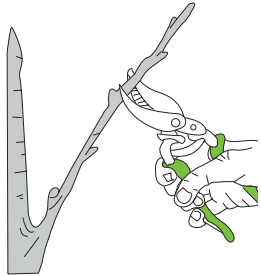
Wycinanie grubych gałęzi

1. Zaczynamy od nacięcia konara od dołu na głębokość 3-5 cm – zapobiega to oderwaniu konara z korą podczas cięcia właściwego i powstaniu trudno zablizniającej się rany.
2. Właściwe cięcie od góry konara.
3. Długie i grube konary obcinamy na dwa, trzy razy skracając za każdym razem tylko część gałęzi.

Cięcie drobnych gałęzi i pędów

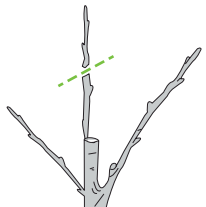
Przycina się je sekatorem wykonując cięcie na skos kilka centymetrów powyżej „oczka”. Oczko to w żargonie ogrodniczym pąk. Najczęściej wykonuje się cięcie powyżej trzeciego oczka licząc od nasady gałęzi.

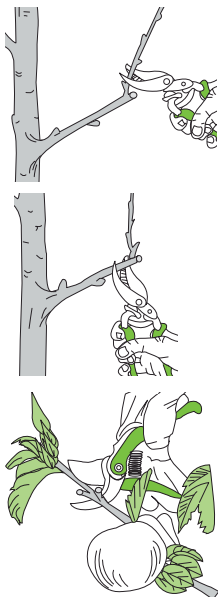
Przycinanie młodego drzewka

Po pierwszej zimie w marcu przycinamy wszystkie pędy na trzy oczka. W sezonie ze wszystkich pączków rozwiną się liście. Jeśli z jednego pąka wyrosnie kilka ulistnionych gałązek, pozostawiamy tylko jedną, najlepiej rozwiniętą. Pozostałe obcinamy (sierpień). Po kolejnej zimie w marcu przycinamy ponownie:

1. Skracamy przewodnik do 20- 25 cm wykonując cięcie na pąku, (nie niszcząc go) zgodnie z kierunkiem w jakim wyrasta.

- Wycinamy wszystkie młode i ubiegłoroczne pędy z pozostawieniem trzech pączków licząc od nasady gałęzi.
- Po 3 zimie przycinamy: młode pędy oraz odrosty pozostawiając pędy owocowe i przewodnik (jak wyżej).
- Pęd owocowy powinien zakwitnąć i wydać pierwsze owoce. Jeżeli z odrostu wyrosły gałązki zastępujące owoce to przy końcu sierpnia dobrze jest je przyciąć przy nasadzie odstawiając owoce.

Szczepienie

Szczepienie to sposób rozmnażania i uszlachetniania roślin. Najbardziej podatne na szczepienie są jabłonie i grusze. Prawidłowo przeprowadzona operacja szczepienia młodego pędu daje niemal stuprocentową pewność przyjęcia się. Czereśnie, wiśnie, śliwy, morele dają nieco mniejsze szanse, 50-70 procent.

Najpopularniejsze metody szczepienia

- Na przystawkę
- Na stosowanie
- Za korę
- W szczelinę

Do przeprowadzenia szczepienia potrzebne są pędy zwane zrazami. Konar, gałązkę lub młode, ukorzenione drzewko na którym się szczepi nazywa się podkładką.

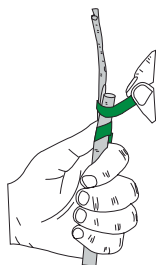
Zraz

To dobrze wyrosnięty pęd roczny. Ścinany może być od końca stycznia do końca marca. Owinęte w wilgotną szmatkę i włożone do lodówki lub piwnicy zrazy można przechować do czasu szczepienia. Zraz ma zwykle kilkanaście oczek. Do szczepienia pobiera się tylko fragment o trzech oczkach, pochodzący z jego środkowej, najbardziej wartościowej części. Najbardziej odpowiednią porą do szczepienia jest okres wiosenny od połowy kwietnia do połowy maja.

Szczepienie na przystawkę

Ta metoda znajduje zastosowanie w przypadku gdy podkładka jest grubsza od zraza.

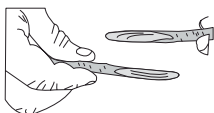
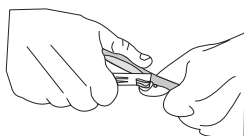
1. Przyciąć zraz ostrym nożem ogrodniczym po skosie - długość cięcia ok. 3 cm. Cięcie wykonać gładko jeden raz, nie można go poprawiać.
2. Przyłożyć zraz do podkładki, w celu ustalenia powierzchni na jakiej przyciąć podkładkę, aby zraz całkowicie ją zakrył.
3. Przyciąć podkładkę i połączyć ze zrazem, mocno owijając miejsce połączenia rafią lub folią do szczepień.
4. Połączenie obficie smarujemy maścią ogrodniczą; smarujemy również końcówkę zraza.

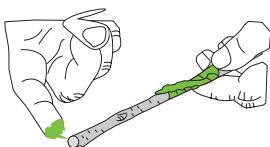
Szczepienie na stosowanie

Przeprowadza się gdy podkładka i zraz są tej samej grubości.

1. Ściąć zraz i podkładkę na skos ostrym nożem ogrodniczym tak aby linia cięcia była gładka i miała ok. 3 cm.
2. Połączyć zraz i podkładkę, aby przynajmniej z jednej strony kora na obu elementach stykała się ze sobą.

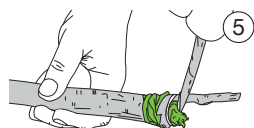
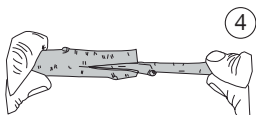
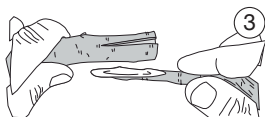
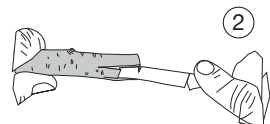
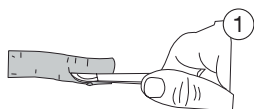
3. Zawiązać miejsce szczepienia folią do szczepień i posmarować obficie maścią ogrodniczą.
4. Posmarować ochronnie końcówkę zraza.

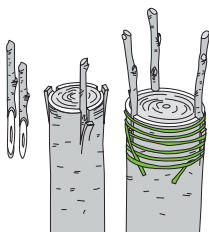
Szczepienie na korę

Przeprowadza się u starszych drzew w celu odmłodzenia.

1. Przyciąć piłką gałąź do szczepienia ok. 70 cm od nasady.
2. Wykonać nacięcie w korze o długości 3-4 cm i rozchylić korę delikatnie na boki.
3. Przyciąć zraz na skos.
4. Wsunąć zraz delikatnie pod rozchyloną korę, przyciętą stroną do wnętrza. Pod korę powinna się schować cała przycięta powierzchnia zraza.
5. Zawiązać ściśle, posmarować maścią.

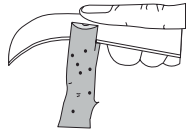
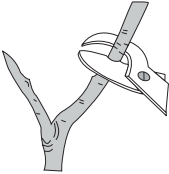

Przy grubszych konarach można zaszczepić dwa zrazy po przeciwnych stronach. Wtedy mamy większą szansę przyjęcia się któregośkolwiek z nich. Jeśli przyjmą się oba pod koniec sezonu powinniśmy obciąć mniejszy i słabszy z nich.

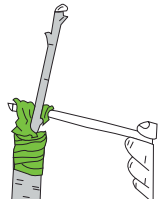
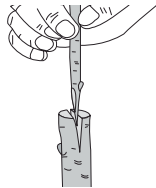
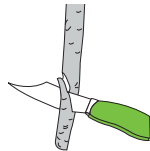

Szczepienie w szczelinę

Stosuje się w podobnych przypadkach jak szczepienie za korę. Wymaga więcej doświadczenia ponieważ łatwo można uszkodzić podkładkę.

1. Przyciąć podkładkę jak wyżej.
2. Naciąć w środku podkładkę nożem ogrodniczym.
3. Rozchylić powstałą szczelinę wsuwając delikatnie klin - trzeba uważać aby gałąź nie rozwarstwiła się poniżej linii nacięcia.
4. Przygotować zraz, ścinając go na skos obustronnie (cięcia ok. 3 cm).
5. Wsunąć zraz w szczelinę przy krawędzi nacięcia, aby żywe części kory zrazu i podkładki połączyły się ze sobą na pewnym odcinku.
6. Owinąć szczelinę i posmarować miejsce szczepienia maścią ogrodniczą.

Niniejsza ulotka ma jedynie charakter informacyjny. Szczegółowe zasady montażu i wykorzystania poszczególnych produktów określa instrukcja użytkownika.

Leroy Merlin Polska nie ponosi żadnej odpowiedzialności za szkody będące następstwem wadliwego montażu lub wykorzystania produktów, a w szczególności ich montażu i wykorzystania w sposób niezgodny z instrukcją użytkownika.